

MITÄ TAPAHTUI HEVOSILLE 1900-LUVULLA?

Taustatietoa

Hevonen on ollut merkittävä kotieläin 1900-luvulla. Sitä on käytetty matkustamiseen, apuna pelto- ja metsätoissa sekä raskaiden kuormien siirtämisessä. Sodissa hevonen on ollut korvaamattoman tärkeä liikkumisen ja lastien siirtelyyn kannalta. Hevosesta on pidetty hyvää huolta ja se on ollut uskollinen ystävä.

Palohevonen ja palomiehiä Kajaanissa 1920-luvulla. Lähde: Yle Uutiset

Väkiluku		Hevosten määrä	
Vuodet	Keskiarvo	Vuodet	Keskiarvo
1920-1940	10 919 091	1920-1940	373 000
1950-1970	13 098 300	1950-1970	243 000
1980-2000	14 966 315	1980-2000	52 000

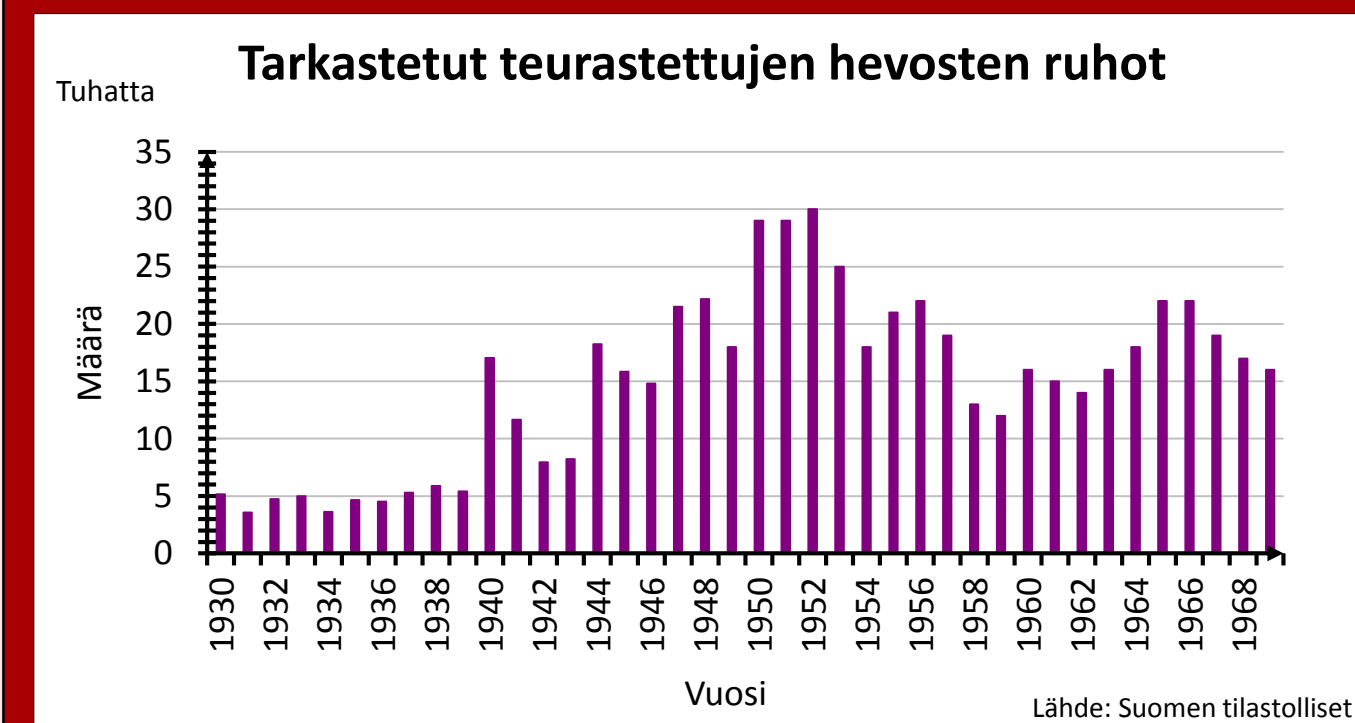
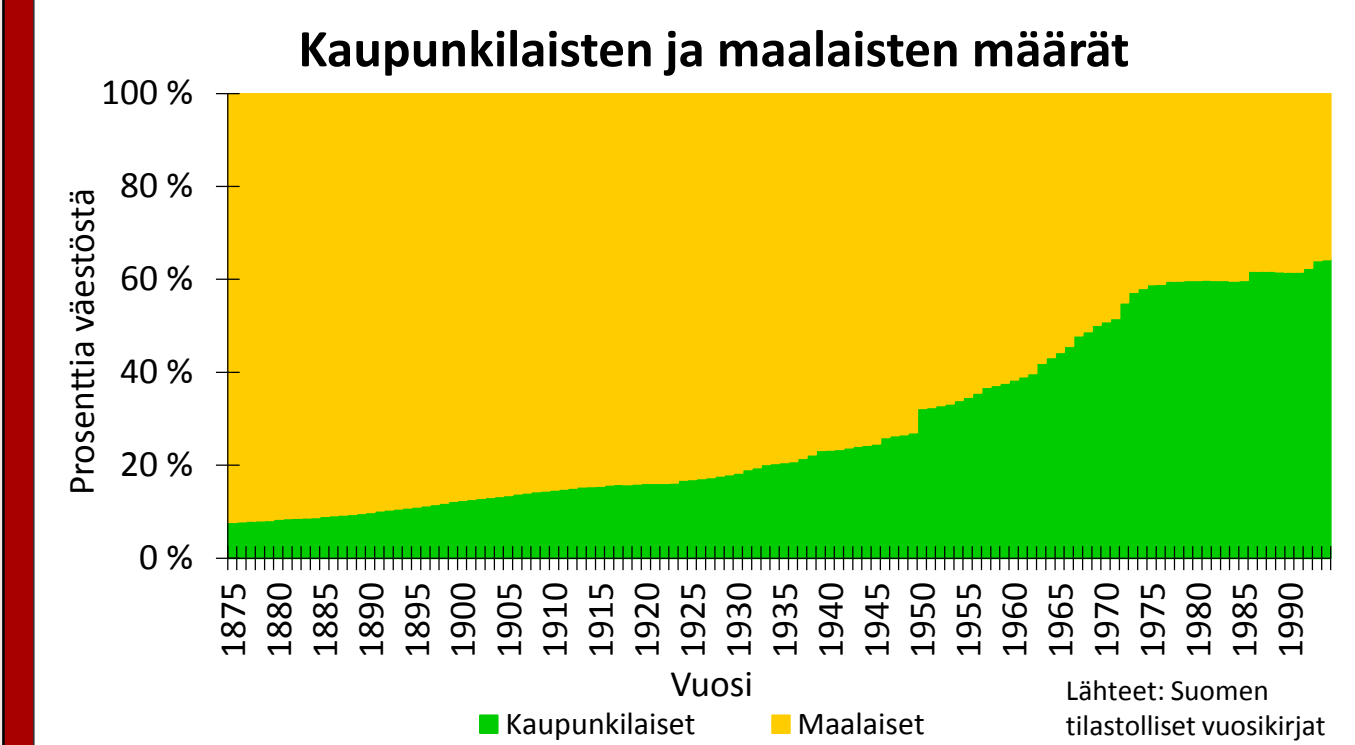
Suomen ratsastajainliiton jäsenet											
Vuosi	1960	1962	1966	1970	1974	1978	1982	1986	1994	1996	2000
Jäsenet	1575	1732	3336	6455	8269	11 004	137 17	16 085	18 877	21 079	26 273

Hevonen vetää tukkikuormaa talvella metsässä. Lähde: Aikakone – Historiata ja retroa

Autojen määrä	
Vuodet	Keskiarvo
1920-1940	22 000
1950-1970	276 000
1980-2000	2 031 000

Traktorien määrä	
Vuodet	Keskiarvo
1920-1940	2 720
1950-1970	86 300
1980-2000	297 000

Tiivistelmä

Hevosten määrä on laskenut 1930-luvulla laman takia. Hevosia kuoli myös sotien, kuten Toisen maailmasodan aikana vuosina 1939-1945.

Hevosten määrä laski 1950-luvulla, koska koneet korvasivat hevoset tehtävissään, eivätkä hevoset olleet enää korvaamattomia. Hevosia syötiin eikä varsoja enää teetetty.

Hevosten määrä nousi 1980-luvulta lähtien hevosharrastuksen suosion seurauksena.

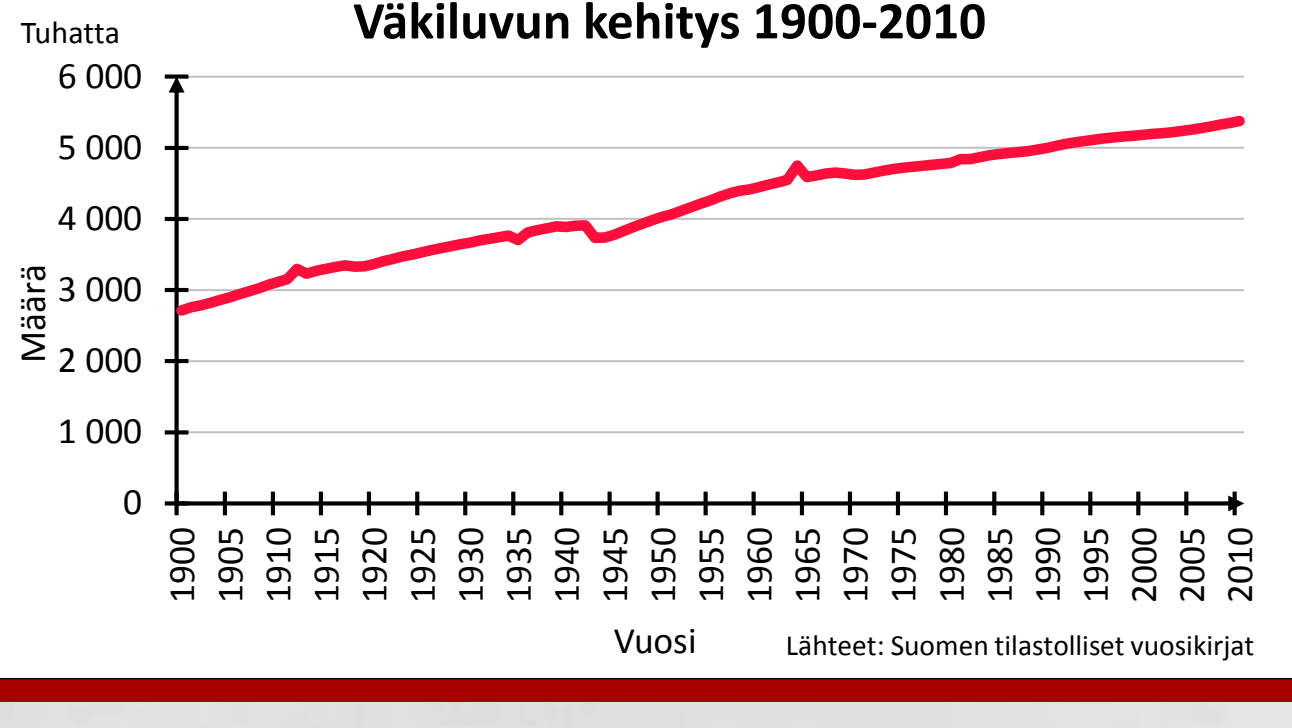
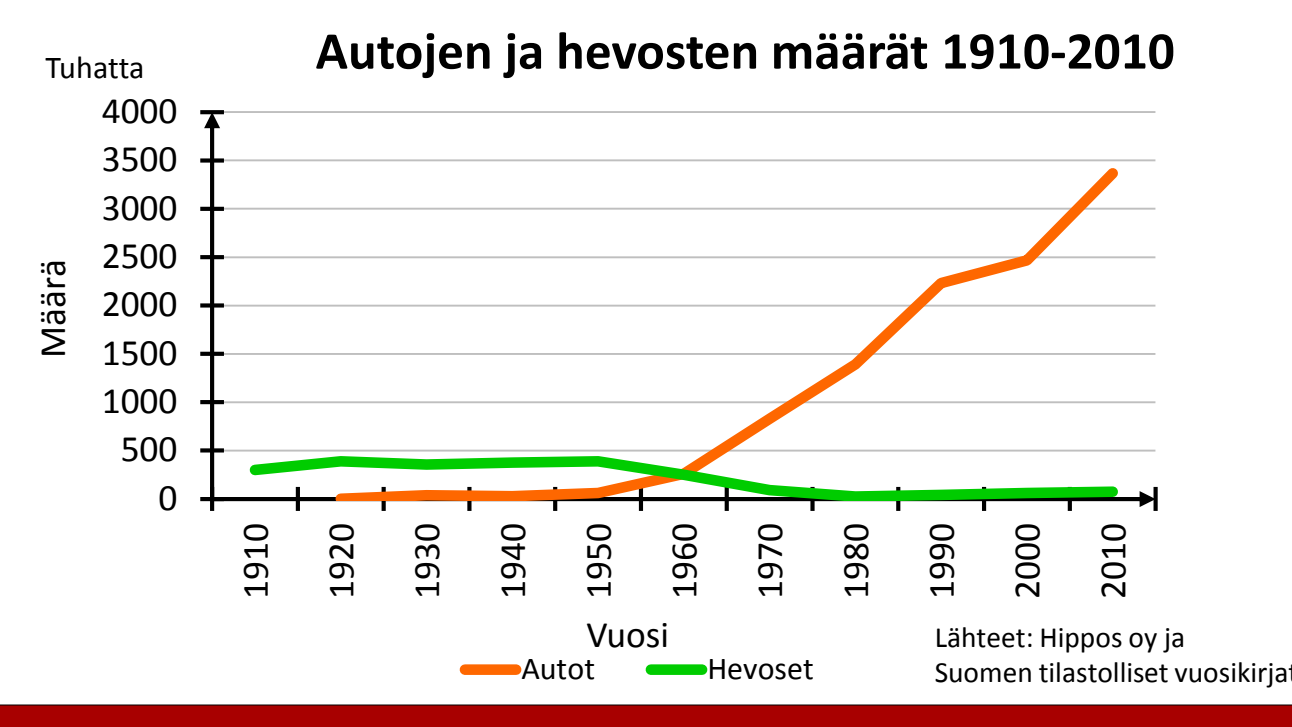
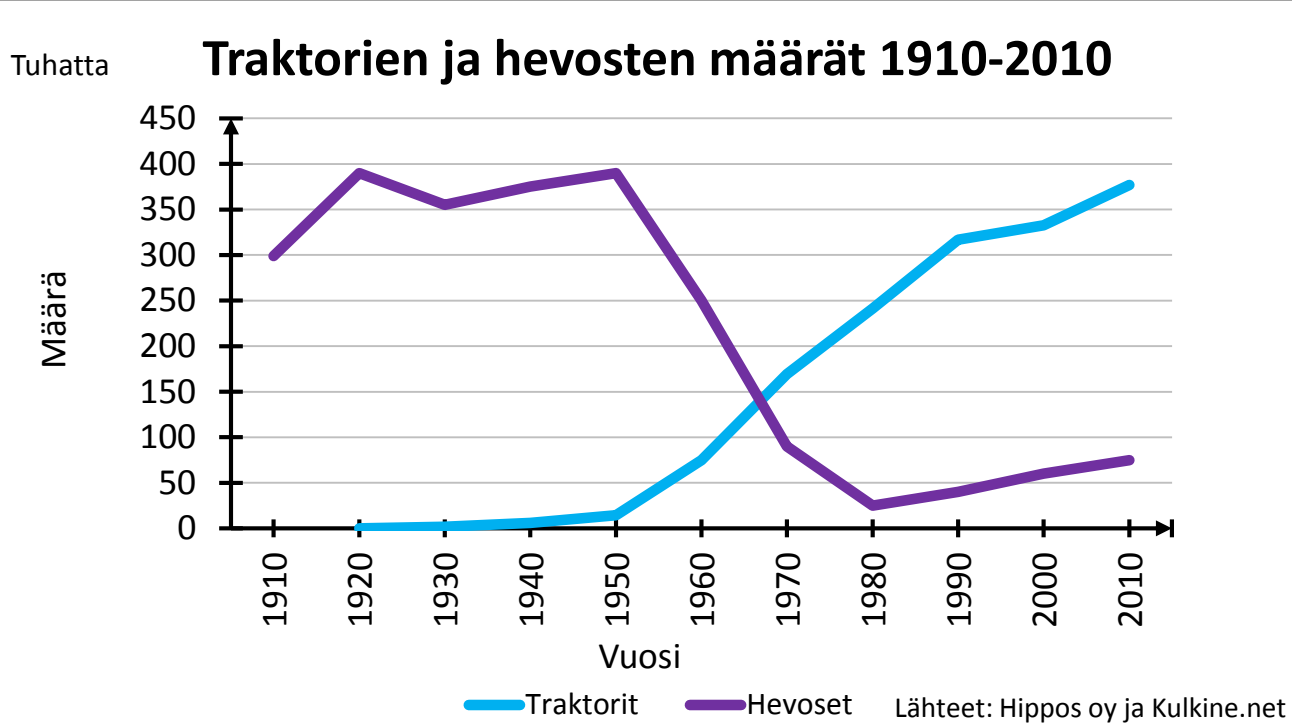
Johdanto

Tutkimuksessa tutkittiin hevoskannan muuttumista ja siihen mahdollisesti vaikuttaneita tekijöitä. Tutkimuskysymykset:

- Miten hevosten määrä on muuttunut 1900-luvulla?
- Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet muutoksiin?

Tutkimusmenetelmät

Etsimme tietoa internetistä ja kirjoista, joista löydettyjä tietoja analysoimme ja esitimme diagrammeina.

Vielä sata vuotta sitten suurin osa maataloustöistä tehtiin hevosvoimin. Lähde: Tako.nba.fi

Hypoteesit

Taustatiedon perusteella uskomme, että koneiden tulo on voinut vaikuttaa hevosten määrään laskevasti.

Tutkittuamme hieman huomasimme, että hevosten määrä on alkanut laskea 1950-luvulla huimaa vauhtia. Mielestämme määrä laski epäilyttävän nopeasti, joten uskomme näkevämme teurastettujen hevosten määrässä nousun samoihin aikoihin kuin traktorit ja autot ovat alkaneet yleistyä.

Tuloksia

Vuonna 1920 Suomessa oli noin 390 000 hevosta, joiden määrä laski 1930-luvulle mentäessä 355 000:een ja nousi 1950-luvulla takaisin 390 000 hevoseen. Hevosten määrä on lähtenyt jyrkkään laskuun 1950-luvulla, kunnes määrä alkoi 1980-luvulla nousta taas.

Traktorien ja autojen määrä on lähtenyt nousuun 1950-luvulla, eli samaan aikaan kuin hevosten määrä alkoi laskea.

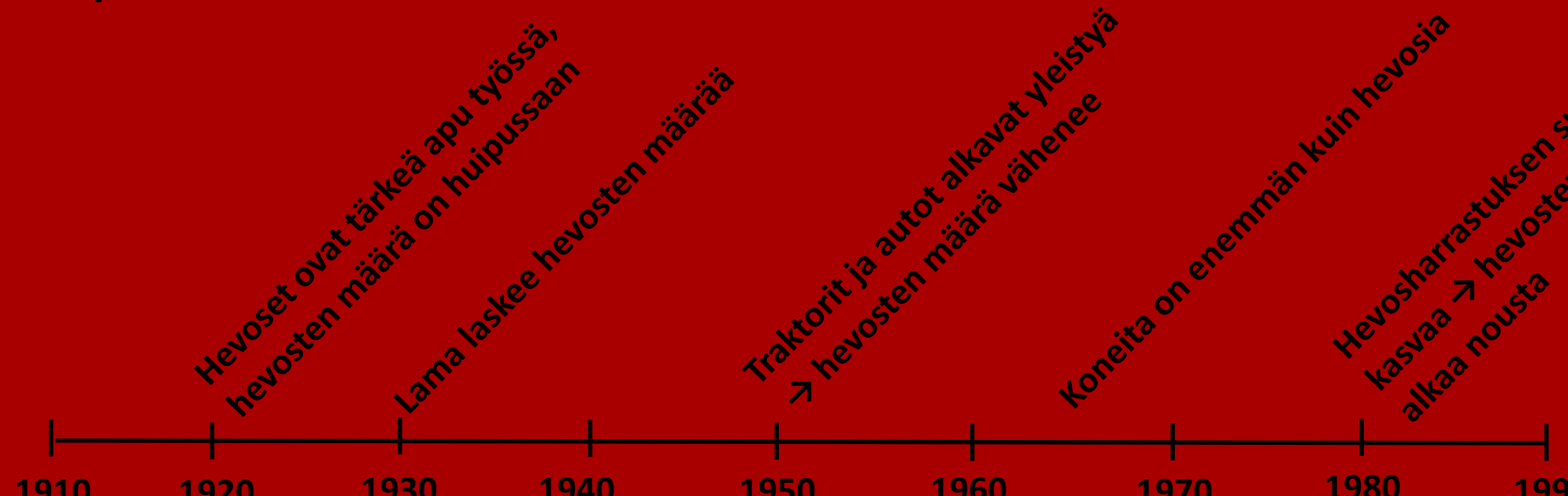
Väkiluvun kehityksessä ei ole tapahtunut mitään radikaalia muutosta 1950-luvulla. Vuosina 1875-1949 maalaisten määrä on laskenut keskimäärin 0,32% edellisestä vuodesta, mutta vuonna 1950 muutos oli jopa 7,2%. Kun väkiluku ei ole äkkinäisesti muuttunut, mutta maalaisten määrä on vähentynyt, voimme todeta, että ihmiset ovat muuttaneet kaupunkeihin 1950-luvulla.

Hevosten määrä ei ole voinut laskea niin nopeasti luonnollisesti eli siten, että varsoja ei enää teetetä ja vanhemmat hevoset kuolevat pikkuhiljaa pois. Päätimme tutkia, näkykö teurastettujen hevosten määrässä kyseisenä vuonna jokin nousu ja löysimme tilaston tarkastetuista teurastettujen hevosten ruhoista. Teurastettujen hevosten ruhojen määrän keskiarvo on 15 000 ruhoa vuodessa. Vuosina 1950-1952 keskiarvo oli 29 000 ruhoa. Ruhojen määrässä on siis selkeä nousu, mikä tarkoittaa sitä, että hevosia on kuollut vuosina 1950-1952 enemmän kuin aikaisempina vuosina.

Taulukot esittävät määrän keskiarvoa tietyllä aikavälillä. Taulukoista näkee, kuinka autojen ja traktorien määrät ovat kehittyneet suhteessa huomattavasti enemmän kuin väkiluku on kehittänyt. Tästä voimme päätellä, että autot ja traktorit ovat kasvattaneet suosiotaan.

Hevosten nousu 1980-luvulta lähtien on todennäköisesti johtunut hevosharrastuksen suosion nousemisesta. Tätä olettamusta tukee jossain määrin Suomen ratsastajainliiton jäsentilasto. Jäsenten määrä on noussut melko tasaista tahtia ja se on kiihtynyt lähemmäs 2000-lukua tultaessa.

Aikajana tapahtumista

Johtopäätöksiä

Sodissa on varmasti kuollut suuria määriä hevosia, mutta sitä ei voi kunnolla havaita tilastoista, sillä hevosten määrät on tilastoitu 10 vuoden välein, jolloin niissä ei näy tarkkoja vuosittaisia vaihteluja.

Traktoreita tai autoja ei ole juuri ollut 1930-luvulla, joten ne eivät ole voineet vaikuttaa siihen, että hevosten määrä on laskenut tilapäisesti. 1920-luvun lopusta 1930-luvun alkuun asti Suomessa on ollut lama. Laman aikana ihmisillä oli puutetta ruoasta eikä ollut välttämättä varaa pitää hevosta, jolloin niitä todennäköisesti teurastettiin ja syötiin. Tätä väitettä tukee teurastettujen hevosten ruhojen määrässä vuosina 1950-1952 näkyvä kohouma. Hevosilla ei myöskään enää teetetty lisää varsoja, koska niille ei ollut kysyntää.

Tulosten perusteella voidaan olettaa, että erilaisten koneiden, kuten traktorien ja autojen yleistymisen on laskenut hevosten määrää runsaasti 1950-luvulta eteenpäin.

Maalaisten ja hevosten määrällä vaikuttaa olevan yhteyttä toisiinsa, sillä molemmissa tapahtui suuri muutos 1950-luvulla. Uskomme, että kun ihmiset ovat muuttaneet maalta kaupunkeihin heidän on täytyntä myydä mahdolliset hevosensa esimerkiksi teuraaksi, jolloin se näkyy nousuna hevosten ruhojen määrässä vuosina 1950-1952.

Mietteitä

Tutkimus tuotti välillä haasteita erityisesti tilastojen löytämisen kannalta, mutta saimme kuitenkin hyvää tietoa aiheesta. Olemme oppineet projektin myötä paljon uutta tiedon etsimisestä. Olemme sitä mieltä, että opimme Suomen historiasta enemmän tutkimuksen aikana kuin olemme oppineet koulussa tunneilla.

Hypoteesimme pitivät paikkansa yllättävän hyvin, mutta emme olisi uskoneet, että hevosten määrä on laskenut niin paljoa. Hevosten ruhojen määrässä näkyi nousu aivan kuten olimme kuvitelleetkin.

Jatkossa olisi mielenkiintoista tutkia, miten koneet ylipäättensä ovat vaikuttaneet yhteiskuntaamme ja onko ihmisille tapahtumassa samalla lailla kuin hevosille.